

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 6 frt.
Fél évre 3 frt.
Negyed évre 1 frt 50 kr.

Egyes szám ára: 15 krajczár.

Előfizetési csepp és kiadóhivatalnál lehet
B.-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reclamációk és hírdetések a kiadóhoz intézendők.

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HÍRADÓ.

Politikai, társadalmi és közgazdasági hetilap.

A lap szerkesztője és a nyomatottak
vonatkozó minden költsége a szerkesztőhöz tartozik.

Hirdetések díja: 60 krajczár per sor
6 hr. — Nagyobb és többnapos hirdetések jutányosan csökkenthetők.

Bélyeg minden beiktatásnál 30 kr.

Nyilatkozat garmond sor 20 kr.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK

A „NÓGRÁDI LAPOK”

1888-ÍK ÉVFOLYAMÁRA.

Egész évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.
Egy hónapra — frt 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz érkezve — legcélszerűbben postautalványval — a nyomtatandó példányok s pontos szétküldés tekintetéből, mielőbb beküldendők.

KEK LASZLÓ.

kiadó és lapfajtadonos.

HORVÁTH DANÓ.

felelős szerkesztő.

B.-Gyarmat, ápril 20.

A „Magyar Közigazgatás” a kisdövodák vagy gyermek menhelyek felállítására érdekében egy igen nagyfontosságú cikket hozott április 12-iki számában, melyet, minthogy minket is érdekel ezen ügy, egy részében mi is átvesszünk.

Ha már felettébb káros és következményeiben komoly veszélyeket rejtő, úgy az ország közgazdaságának érdekéből, mint az államhatalom szempontjából a felnőtt munkabíró lakosság egy részének, az ország kötelekéből való kivándorlás, bizonyos nem kisebb jelentőségű, sőt évtizedek folyamán jelentékenyen hátrányosabb azon stagnatio, mely országunk népének szaporodásában az állandóság határozott jellegével mutatkozik.

Kétségtelen tény az, hogy kevesen vagyunk, de nem kevésbé kétségtelen az is, hogy a kik vagyunk is, nem bírnak általánosságban a physicali erő, a testi egészséges fejlettség, s ezzel kapcsolatban a fejlődési képesség azon fokával, mely nélkül népes és hatalmas államná még nem fejlődhetett egyetlen ország sem.

Nem tartunk lépést a többi európai művelt államok népességének szaporodásával, s ez oka annak, hogy mérföldekre terjedő földterületek, melyek 1000 és 1000 munkásként bírnának el táplálni, úgy szolván néptelenül állanak, a fejlődés kezdetleges stádiumában levő gyáripárunk magyar munkásként hiányában legnagyobb részben külföldi munkásokat foglalkoztat. Ez oka annak,

hogy nyeresztermelésünknek költségei, melyre legfőbbképen utalva vagyunk, oly túlságosan magasak, hogy csakis a legbelterjesebb, s a tudomány minden eszközét igénybe vevő gazdálkodás mellett, melyet pedig ez idő szerint hazánkban általánosan üzni nem lehet, találja meg a földbirtokos számadását.

És elanyira nem szaporodunk, hogy ma már az ország népmozgalmában bsállott stagnatio a legkomolyabb nemzeti veszélyképen jelentkezik.

Magyarország népének állandó halandóságából, szintén fáj kimondanunk, a hiteles statisztikai kimutatások szerint 50—60% esik a hét éven alul levő gyermekekre, a miből világosan következik, hogy a magyar államban a hét éven aluli korban a gyermekek nem részesülnek azon gondozásban és felügyeletben, a mely nélkül azok egészséges kifejlődése s megtartása lehetetlen.

De nemcsak abban rejlik a közveszély az országra és nemzetre nézve, hogy az új nemzedéknek fele része még a tulajdonképeni gyermekkor elérése előtt elpusztul, hanem neveli a közveszélyt az, hogy a megmaradt másik fele rész, mire serdült korát eléri, csak legkevesebb részében van a testi egészségnek és az erőnek oly mértékű birtokában, hogy annak teljes munkakéjére, s a férfi nemnél annak teljes védképességére számolni lehetne. Csak egy bepillantást kell tennünk az utolsó évtized szorításainak elszomorító adataiba, hogy meggyőződünk az ország lakosságának megdöbbentő elesenevészedése felől, hogy remegve feljünk azon idő bekövetkezéséig, a melyben ezen nemzet, mely annyi század viharait állotta ki, s a mely annyi ellenpusztításai után is elég erővel bírt, hogy hamvaiból új életre keljen, sőt megismosodjék, mint oldott kéve fog széthullani, hiányozván ereje az önfertartásra, a fejlődésre, s az elmaradhatlan kultúradások elleni sikeres védekezésre.

A haza és önmagunk elleni megbocsáthatlan bűn, mely ha lethargiánkból ideje korán fel nem ébredünk, helyrehozhatatlanul megboszolja magát, azon határtalan indolentia, melylyel népességünk számának állandó stagnatiojával, nemzeti erőnk-

nek fokozatos és folytonos alább szállásával szemben viseltetünk. Pedig úgy a népszámlálás eredményei, mint a sorozások adatai megreemtető harsogással zugják füllünkbe, hogy már eljutottunk a legszélső határig, melyen túlmenve az önálló állami és nemzeti létnek megsemmisülése fenyeget bennünket.

Ugy látszik, nem szereljük önmagunkat, mert nem törődünk azzal, hogy úgy számilag, mint egyénileg visszanyerjük azon súlyt Európa népei között, mellyel azon időkben bírtunk, a midőn mi voltunk védgátjai a vad pogány világhódító hatalom ellen, a mi közdelmünk árán nemcsak a szellemi műveltségben, hanem gazdasági és ipari fejlődésben bennünket annyira megelőzött nyugat-európai népeknek.

Ezen népeknek a népesség száma, a jelen század tapasztalása szerint 40—50 év alatt megkétszereződik, míg a mi szomoró szaporodási viszonyaink szerint arra, hogy országunk lakosságának száma megkétszereződjék, legalább 120, 130 év szükséges.

Hova maradunk így el, úgy közgazdaságilag, mint államhatalomilag a bennünket környező azon népek között, kiknek állami és nemzeti létünk megsemmisítése, csak növelni fogná hatalmukat és jelentőségüket?

Népesezési viszonyaink ily szomoró alakulásában a legfőbb feladat a termelt emberanyag lelkiismeretes gondozása, megtartása s a megtartottnak erősítése, egészséges erőben való fejlesztése.

A nagymérvű gyermekhalálozásnak tapasztalat szerint legfőbb oka az, hogy a munkában levő szülők, különösen a nyári munkaidőben kisdedeiket a megfelelő gondozásban nem részesíthetik.

Mindenütt ott, hol a szülőknek, a megélhetési viszonyok által lehetlenné tett gondozása a kiskedeknél pótolva lett, meglepő eredmények mutathatók fel, úgy a gyermekek halálozási számaránya, mint egészséges erőben való fejlődése tekintetében.

Ne sajnálják a községek a kisdédek gondozásával és óvásával járó költségeket, a melyek

TÁRCZA.

Keressd a kutyát.

(Franciaából fordította egy — hölgy.)

Lelke mélyéig elpirult ezen ember, ki hajdan meglepte azon világot, a hol mulatnak túlságos és haszontalan kiadással. Ő! Es koldus! Mi is volt tulajdonképen zsebében egy garas nélkül, sem hajléka sem kenyere, sem hivatala, sem ruhája?

Nem se baj! Nem kérte ő azt a pénzt még kevésbé szolgált rá, tehát nem kellett, sőt nem is volt szabad ahhoz nyulnia; azért első felindulásában elakarta magától lökni, mint méltóságán ejtett sérelmet. . . . Méltósága! Mily köntösben jelenik az meg ma a rakpart kevés sétáló előt? Zsiros könyű kabátjának melyik rándzában, egyetlen nadrágjának, mely rojtos foszlányaiban, cipőjének mely ásitó lyukaiban vádolja ez önmagát, ezen keserves nyomor és elrepült illúzió perceiben? Akkor mikor mindenfelől kilátszott beteges teste.

És aztán, mely lelkiismeret nem alkudnék meg egy üres gyomorral és egy a kétségbeesésig felizgatott agynak tanácsára? Az éhség! Ezen rettenetes szó mely úgy lebegett feje felett, mint valami késérteljes szárnyak csatogatása a sötét éjben, azt tanácsolta neki, hogy fogadjon el a gondviselés által nyújtott segélyt; de megátalkodott büszkesége azt sugallta, jobb aléltan összeesni mint alalmazni élni.

De hiszen a kutya, ennek nem voltak ezek az előítéletei, ő is tönkre menjen gazdájának ostoba gögje miatt, kinek pártfogását kérte?

Nem! Pouville úr életében először a mások szükségére gondolt és felszedte a garasokat, melyektől undorodott, szaladt mint egy gonosztevő, meg sem állt, még egy sötét utcácskába nem ért, hol ember és állat ezen napra éhségüket csillapíthatták, megosztván egymás között egyet azon profunktóból, melyek a kaszányak környékén ósmertek, de melynek keserű ize százsztorta környékén tőnt fel a gróf előtt, mint a legvalogatottabb lakoma melyet hajdan Rignoniál elköltött. Ezen keserves hely-

zet azonban csak előjátéka volt azon bajoknak, melyeket a két bajtársnak együtt át kellett szenvedni.

A hó egész szomorú ragyogásában jelent meg és mindjárt egyelőre oly magas rétegekben esett az utcán, melyek egymásra fagyva, lehetetlené tettek minden közlekedést, a folyam nagy robajjal hömpölygette jegecs habjait és a tetők mintha csillogó vattával lettek volna beletelve, az álom színű szürke ég alatt, kimondhatatlan levertséggel töltötték el az ember lelkét. Ezen szomorú tájékon ballagtak, üres gyomorral a nagy ür előttük, a hidak alatt kerestek éjjeli szállást, mely menhelyet a rendőrség elvitatott tőlük. — Nehány napi ilyen barangoló élet után, Pouville úr, megőryedve a nélkülözések és nyomor terhe alatt, alig vonzolta már magát, követve hűségese barátja által. Ez még soványabb lett, fejét még jobban lecsüggesztve nyomban követte őt, szomorúan fogadva a cizírogatásokat, melyekben ura időnként részesítette.

Deltájban, a kutya alig bírta magát tartani, tagjai mintha elszibadtak volna, lába melyre azelőtt is sántított megmeredneki látszott és elnyomorodott teste kinosan rángatózódott.

A gróf szíve megeseit szenvedéseim, karjára vette és úgy vitte, mint egy gyermeket pedig maga is alig bírt járni.

A hó egyre esett, a forgó szél behordta, a kutyákat elsöpörte, a szögleteket mintha minden gyapottal lenne elborítva.

Rongyokba burkolt emberek és asszonyok törték a jeget és lapátolták a havat öt garasért óránkint, azon becses előjoggal, hogy megdermedt kezeiket közhelyeken ideiglenesen felállított szénkályháknál melegíthessék.

Pouville úr is megpróbálta közeledni úgy mint ők, ezen tűzhelyek egyikéhez, hogy kutyáját fel élessze, mely majd megfagyott.

A felügyelő durván rákiáltott: Itt nincs hely se állatok, se naplopók számára, menjetek máshova megdöglenni.

A gróf ezen durva megbántásra lehorgasztotta fejét; de mielőtt a világosan kiadott parancsnak engedelmeskedett volna, tiszteletteljesen közeledett a szigorú hivatalnokhoz, melyet Paris városa oly jól kiválasztott.

Nem vagyok én lusta, uram, mondá, ha meg akar

fogadni, kész vagyok Önnek két karomat és hátorságomat rendelkezésére bocsátani.

Miért nem? felelte az, kit oly felve kérdezett, minden jó lélek számára van foglalkozás, de nem annak a dögnek, melyet karjaiban tart; dobja keresztül a karján ne törődjék vele és kövessen engem.

— Pedig ez az egyedüli barátom, uram.

— Micsoda, annyira ragaszkodik ön ezen utálatos állathoz, mely már alig mozog?

— Igen, eléggé ragaszkodom hozzá, hogy nem válok meg tőle, ha mellette kellene is meghalnom.

— Az már más, tehát tartsa meg és takarodjék innét, nekem nem kell sem ő, sem maga.

A gróf egy percig gondolkodott.

Uram, mondá, kértem nézve arra, kitől élete látszott függeni, ha megengedi ön, hogy kutyám a tűznél maradjon, míg én dolgozni megyek, szívesen átengedem önnek napi keresményem felet.

A felügyelő kíváncsian nézgette azon beteges és szenvedőnek látszó embert a ki kinyilvánítva ilyen nagyvessé ajándékot tett: észre vette könnyes szeméit és fájdalmas mosolyát és tetteit durvasága egyszerűen elmul.

— Hallja, mondá ő is megdöglve, maga igazán derék ember.

Tegye le a kutyust ezen rossz zsakra, majd én vigázok rá, ha valaki hozzá talál nyulni, betöröm az oldalbordáját. Pénzét pedig tartsa meg magának, nem olyan gazdag ön, mint látszani akar, jó lesz az önnek és öreg kutyájának. Most menjen a többi után, ne búsuljon semmit, majd segít az Isten.

Pouville úr, a ki sohasem tekintette a munkát, mint megélhetési eszközt, szorgalmasan házába látott a dolgozóhoz. A bűnök által bealacsonyítva, újja született egy új érzésnek engedve: szeretett és szeretett.

Kedves olvasóm ha találkozol az életben olyan hiúsleltre méltó lényekkel, kik kötelességüket hűségesen teljesítik, ne tartsatok mindig a régi közmondással: Keressd az asszonyt. Neha elmondhatjátok!

Keressd a kutyát!

(Vége)

által nehezebben volna és csak nagy költséggel kiépíthető utak által megközelíthető. Tehát sem a város fejlődésére nem alkalmas, sem kereskedelmi, közlekedési, egészségi és közbiztonsági szempontokból nem ajánlatos. Végül

III. az A.-mal leendő elhelyezés által a B. és C. betűkkel jelölt utaknak a pályaudvarnál felhagyása ellen semmi kifogás nem tétetik, tekintve, hogy a szab. osztr. magyar államvasut társaság építési vezetősége által tervezett s ugy. a megkeresésben körülírt, mint a helyszínrajzban kitüntetett „párhuzamos út”, valamint a „gazdasági útátjáró” kiépítése által a közlekedés a felhagyott utakról a megmaradt utakra teljesen használhatóvá tétele biztosított.

A közigazgatási bizottság féléves jelentése

1887. júl. 1-től, 1888. jan. 1-ig.

A földművelés-, ipar és kereskedelemügyi minisztérium ügykörét illetőleg.

Kiválónk mozzanatként említhetjük fel, hogy a községi, urbéres közbirtokossági, valamint az urbéri rendezés folytán az egyházak, lelkészek, tanítók birtokába átment erdők, novemberi vármegye bizottsági közgyűlésünk határozata folytán 3500 frt évi átalány összegért az állam erdészet kezelésébe adták át, mi által azok okszerű kezelése és az üzemtervek mielőbbi elkészítése biztosítottak tekintendő.

A közmunka és közlek. minisztérium ügykörét illetőleg.

A közmunka és közlekedésügyi főbb mozzanatokról szóló jelentésünket a VI. szám utatti kimutatás csatolása mellett következőkben öszpontositjuk.

a) Államutak.

A vármegye területén levő államutak állapota a múlt év II-ik felében kielégítőnek mondható s azokon a közlekedés, az év legutolsó napjain beállott nagy hófúvások által okozott, de erőyes intézkedések által csak hamar elhárított akadályokat leszámítva, fennakadást nem szenvedett.

Az államutakra kiszállított fenntartási kavics, valamint a múlt évi költségelőirányzat terhére eszközöndő volt hidépítések, javítások és egyéb munkák a B-Gyarmat városon átvonuló államutak szakasz körkutatának újbóli helyreállítása kivételével fogantatosítottak és közigazgatási bizottsági tagok közreműködése mellett felülvizsgáltattak.

A kiszállított fenntartási kavicsnak legnagyobb mennyisége, még az elmúlt év utolsó hónapjaiban betárolva az államutak állapotát kifogás alá nem jöhet.

b. Vármegyei utak.

A kiépített vármegyei utak állapota a múlt évben daczára a rájuk fordított minimális fenntartási költségeknek, szintén kielégítőnek volt mondható, a közlekedés azokon sehol sem akadt fel.

A nagyméltóságú közmunka és közlekedési minisztérium által jóváhagyott közmunka költségelőirányzat terhére eszközöndő kavicsszállítások, újhíd építések, régi hidak javítása és egyéb fenntartási munkák teljesítettek és szabályszerűen a kir. építészeti hivatal által vármegyei bizottsági tagok közreműködése mellett felülvizsgáltattak és az illető vállalkozókkal a leszámolások már nagyrésztben teljesítettek.

E helyen megemlítetük, hogy a Rapp-sádgótarjáni megyei út 16 és 77-ik kilométer szakaszában fennállott két rozzant híd, melyek mely vízmosásokon vezetnek át, két állandó műtárggyal cseréltek ki.

Az előbb említett két nagyobb műtárgyon kívül a törvényhatósági utakon a múlt évben még 26 db híd és átvezet újból építése és azonkívül sok műtárgynak kijavítása eszközöltetett, egyúttal megemlítetünk az, miszerint a törvényhatósági utak fenntartására a múlt évben 7350, két köbméteres halom kavics kiszállított, átvétele és beágyaztatott.

(Folytatás és vége következik.)

A magyar vidék.

Óriási közdelmekbe került, míg a magyar írók Budapesten néhány évtized alatt irodalmi középpontot bírtak teremteni. — Kisfaludy Károly és kortársai azonban nem harcoltak hiába, Budapest lassan-lassan irodalmi központtá emelkedett, s mikor az egyesített magyar szellemi erők megerősödtek, már csak időkérdése volt, hogy Budapest minden tekintetben az ország központjává tessenek. Fél század óta van napirenden ez a mozgalom, melyet olyan fényes siker koronázott, hogy most már világvárosi álomokkal ringatjuk lelkünket.

Budapest nem csak a kormány, nem csak a törvényhozás, de az egész ország legelőkeltebb városa. Nincs az a legújabb vívmány, mely áldozatokra való tekintetek nélkül rögtön polgári jogot ne nyerne, s nincs az a találmány, melyet a főváros hosszabb ideig nélkülözne. Oda van koncentrálva a magyar tudomány, a magyar irodalom, a magyar művészet, a magyar ipar és kereskedelem, a politika és hadügy, szóval minden, a miért fönnállani jogunk van, s a miért lelkesedni élet-hivatásunk.

A mily mértékben gyarapodik az ország személfénye, szép fővárosunk, annyira visszamarad a magyar vidék. Pozsonytól Kolozsvárig, Kassától Fiuméig nagyon sok kiváló magyar városunk van, de egyikben sem látni nagyvárosi élet, hanem valamenynyiben bizonyos versengés okozta biggyadságot találunk.

Erzi s látja ezt mindenki. Budapesttel versenyezni képtelenség. Minden kulturális érdek a kor legmagasabb színvonalára emelve Budapesté, s a mi azonkívül van: magyar tudomány, magyar irodalom, magyar művészet, az a vidéken alig jön komolyabb számba, mert rá van utva a vidéki elmaradottság bélyege.

Gúnyos mosollyal kíséri a főváros a vidék olyan fajta mozzanatait, melyek az emelkedetlebb szellemi élet körébe nemek hatolnak.

Ez a szó „vidék” majdnem egyértelmű a fővárosi ember kifejezésében ezzel a fogalommal, hogy „szűk-körű”, „korlátolt”, „képtelen”. Ha könyvet ír valaki a vidéken, nagyon kitűnő terméknek kell lennie, hogy Budapesten is észrevegyék s néhány kegyes megjegyzéssel tudomásul vegyék. Ha képiro, vagy kepláragó tűnik fel a vidékről, az nem érdeklődés, hanem mosolyt kelt s gyanút támaszt már előre is. A vidéki szellemi élet minden nyilvánulása tehát nyílt előítélet alá van vetve, mely alul szabadulni lehetetlen.

A fővárosi sajtó valami keveset törődik az érdekesebb botrányokon és rendőri eseményeken kívül a vidéki leírásokkal. Legnagyobb lapjainkban sokkal nagyobb néha a hymen hírek rovata, mint a vidéki érdekeknek szentelt közlemények. A vidéki sajtó pedig szűk határok közé lévő szorítva, nem emelkedhetik sohasem országossá. Van tehát jó fővárosi hírlapirodalmunk, de nincs országos sajtónk. Maga a fővárosi sajtó is teljesen kifejezi azt a viszonyt, melyben a főváros áll a vidékhez.

A magyar nemzet mindene a fővárosban van összehalmozva. A főváros művelődési forrásai tehát összehasonlíthatatlanok. Míg a vidéken alig létezik a szellemi élet, addig a fővárosban már majdnem külön társadalmat alkot a társadalomban a fölösleges emberek száma, a kik a proletariátust gyarapítják. Míg a vidéki szellemi élet munkái közt aránytalanul sok az elavult és hasznavehetetlen elem, addig a fővárosban egész légiót képez a kitűnően végzett tanárok, orvosok és technikusok száma, akik hivatásuktól egészen eltérő foglalkozás után kénytelenek látni, hogy tisztességesen megélhessenek.

Mit kíván tehát a magyar vidék első kulturális érdeke?

Egy kis friss részt a fővárosból a rokkant vidéki értelmi munkások helyébe, a kik nem a mostani művelődési szellemet képviselik. Kíván azután egy a kormánytól, mint a törvényhozástól több rokonszenvet az eddigi mostoha mellőztetésért, melyért különben soha sem sajdult fel, mert hiszen a főváros felvirágoztatásáról volt szó.

Addig, míg a nemzet élettereje nem izmosítja meg a vidéki életet; addig, míg a magyar városok közt meg nem oszlik a versenyképes intelligencia és jólét; addig a magyar vidék s a fővárosi élet egymásra hatással nem lehet s addig a nemzet művelődésében mindig jelentkezn fognak a fogyatékosság és egyoldalúság ismert körjelei.

(R. H.) Dr. Körösy László.

14418—XIV. 1888. számhoz.

Előzetes pályázati hirdetés

a fumei es. és kir. tengerészeti akademiába való felvétel tárgyában.

A bekövetkező iskolai év kezdetével (szeptember 16.) a fumei es. és kir. tengerészeti akademiában előreláthatólag 36 egészen ingyenes és földjentes kineztári és fizetéses hely fog betölteni.

Felvételnek az I. és a II. évfolyamba van helye. A felvétel általános kellei a következők: az osztrák vagy a magyar állampolgárság (külföldiek részére O. es. és apost. kir. felségének legmagasabb engedélye kívántatik meg); testi alkalmasság egy a katonai nevelésre, mint az ezutání tengeri hadi szolgálatra;

Kielégítő erkölcsi magaviselet; a teljesen betöltött 14-ik, és még túl nem haladott 16-ik életév az I. évfolyamba való felvételhez, és a túl nem haladott 17-ik életév a II. évfolyamba való felvételhez;

valamely nyilvános reáliskola vagy gymnasium, avagy az ezen tanintézetekkel egyenjogositott s az osztrák-magyar monarchiában lévő valamely más tanintézet négy alsó osztályának kielégítő összeredménnyel lett elvégzése az I. évfolyamba való felvételhez, és ugyanazon tanintézetek hat alsó osztályának ugyanolyan összeredménnyel lett elvégzése a II-ik évfolyamba való felvételhez.

Kineztári helyekre tiszteknek s katonai udvari és állami hivatalnokoknak fia birtak igényt.

Fizetéses növendékekül azonban felvétethetnek oly magyar vagy osztrák állampolgárok fia, a kik a megkivántató feltételeknek megfelelnek.

Az élelmezési átalány egy fizetéses helyért ezidő szerint évenként 800 frt, földjentes helyért 400 frt, mely összegért a növendékre az intézetben fordítandó minden kiadás födöttetik. Ezen átalány két egyenlő részletben félveként előre küldendő meg a es. és kir. tengerészeti akadémia parancsnokságának és pedig az első részlet minden évek szeptember hava 16-án, a második pedig márczius hava 16-án.

A pályázók közül a felvételre kijelölt ifjak Fiumében felvételi vizsgát kötelesek tenni. Ezen vizsga tárgyai az I. évfolyamra nézve:

- a) a német nyelv,
- b) mennyiséglen,
- c) történelem és földrajz,
- d) természettudományok.

Ezen tárgyakból oly terjedelemben teendő a felvételi vizsga, a mint azok a középiskola négy alsó osztályában előadatnak. A II. évfolyamra pályázók felvételi vizsgája kiterjed mindazon tantárgyakra, a melyek az akadémia első évfolyamában előadatnak, a nyelvekből azonban csak a német nyelv és vagy a francia, vagy az angol nyelv kötelezők a felvételi vizsgánál.

A felvételi vizsga szeptember 10-én kezdődik, melyre a kijelölt pályázó ifjak idejekorán Fiumébe be fognak hivatalni.

A tengerészeti akademiában a kiképzés négy évig tart. A IV. évfolyamot kielégítő eredménnyel bevezett növendékek, II. osztályú tengerész-apródokká nevezetnek ki.

A legutolsó évfolyamban minden fizetéses növendék részére az utolsó élelmezési átalány részlet felbontása, azaz azon összeg is felbontandó, mely a kiképzés esztendő a tengerész-apródi felszerelésre szükséges. A kineztári növendékek és alapítványosok felszerelése a kineztári által fedeztetik.

A es. és kir. tengerészeti akademiába való felvétel kerő folyamodványok a es. és kir. közös hadügy-minisztérium tengerészeti osztályához Bécsben intézendők; állami vagy udvari szolgálatban lévő egyének folyamodványukat a felettes hatóság útján, magánemberek pedig a legközelebbi katonai (er-, állomás- és hadközségi) kerületi parancsnokság útján tartoznak benyújtani.

Ezen kérvényeknek legkésőbbden augusztus elején Bécsben be kell érkezniük.

A felvételi folyamodványokhoz mellékelendő:

1. keresztlevél vagy születési bizonyítvány,
2. honossági bizonyítvány (tesztleg egy év katonai alatt utolag is beterveztetű),
3. katonai orvosi bizonyítvány,
4. himnőoltási bizonyítvány, a mennyiben a beoltás a katonai orvosi bizonyítványban nem igazoltatik,
5. a középiskolán nyert összes iskolai bizonyítványok, ideértve az utolsó felvételre vonatkozó bizonyítványt is,
6. kötelező nyilatkozat, a hosszabb szolgálati kötelezettség elvállalásáról.

Bécs, 1888. márczius havában.

A es. és kir. közös hadügyminisztérium
(tengerészeti osztálya)

H i r e k.

Személyi hírek. Gr. Gyürky Abrahám főispán ur Önnagyméltósága a székvárosba april. hó 15-én érkezett, hol még az nap és másnap reggeli 8 órától 10 óráig a főispáni ügyeket intézte és a tisztelgőket fogadta, 10 órától d. u. 2 óráig a közigazgatási bizottsági ülésen, 4 órától pedig az arvaügyi felelőseket külön elnököl. Ugyanaznap az esteli órákban nagyobb sétát is tett a székvárosban. Körünköl april 17-én 9 órákor távozott Kis-Terennére. — A közigazgatási bizottsági tagok közül az april 16-ki ülésen részt vettek: Gr. Berchtold Arthur, Gr. Czebrján László, Hanzely László, Huszár István, Kövy Tivadar, Madách Károly, Mosonyi Odón, Gr. Pejasevich Arthur és Sréter Alfréd urak.

Szlovák János alispánunk april 19-én B-pestre utazott a vasút és más fontosabb ügyekben.

Eymar. Sinkó Gyula a budonyi ev. lelkész e hó 18-án esküdt egybe Burian Etelka kisasszonnyal Radon. Az esküest nagy bálja; Sinkó Frigyes b-gyarmati ev. lelkész végezte. — Lagler Jenő, a m. kir. államvasutak forgalmi tisztviselője e napokban jegyezte el Draskóczy Juliskát, Draskóczy Ede Losonc város érdemes főjegyzőjének kedves és művelt leányát.

B-gyarmat városi képviselő testülete april hó 17-én közgyűlést tartott, melynek főtárgyal tervezett vasútindóházunk elhelyezése képezte, melyről és a hozott határozatról vasútiügyi ezikkünkben külön emlékeztünk meg. E közgyűlés Kövy Tivadar indítványozta elrendelte, hogy az árvízkaromtlak irassanak össze s alapítsák meg az egyeseket ért kár s a statisztikus adatok alapján kérvény terjesztessék fel a vármegyehez segély iránt. Horváth Danó indítványára elhatározatott az is, hogy az árvíz területén újabb építkezni nem lehet, az áttelepítés iránt ügyis megtörtént a mozgalom. A közgyűlés a tűzoltó egyesületnek és a városi előjárásnak elismerést és köszönetet szavazott a károsultak ingó vagyonának mentése körül kifejtett működésükért. E közgyűlésen egészületti ki a vicinális bizottság is, s Baintner Ottó elnök mellé tagokul: Gazdik Lajos és Ifj. Snuk Lajos választattak meg. A tűzoltó egyesület kérvénye helyiségek iránt vélemény végett a helytanácsnak adatolt ki.

Bécs esküdt. Havas Gyula b-gyarmati volt gyógyszerész esküdjével együtt legközelebb elhagyja városunkat, s p. fahjúkai birtokára megy gazdálkodni. Távazását mindannyian sajnálattal vesszük, mert hiszen ő városunknak egyik legintelligensebb és legtevékenyebb polgára volt s mint ilyen közügyeink önzetlen szolgálatában állott 17 éven át. Havas Gyula mint városi képviselő, iskolaszéki tag, vöröskereszteszeti és Madiachemléküvi pénztárnok, lakarekpenztári igazgatói tag, azelőtt az itteni önk. tűzoltó egyesület pénztárnokabarszerény, de munkás és önzetlen szolgálati által a város osztatlan szervezetét vivta ki s jó emléke sokig élni fog keblünkben. A hucsu estélyen, april 14-én melyen a távozó iránti valódi tiszteletből az alispán, a törvényszéki elnök, s eskély kivittel a város színe jára megjelent, a legjobb kívánságok tolmácsoltattak a távozó és kedves családja iránt. Ezáltal is kívánjuk, hogy az általa választott rögtön pályán boldoguljon és férfikora felében tetterejét a közügyeknek továbbra is szentelje fel.

Pérez János losonci közepkei tanár szerkesztése alatt a „Nevelés” című folyóirat 2-ik száma legközelebb jelent meg. Ezen szám semmivel sem áll lejjebb az előzőnél, igen tartalmas pedagógiai cikkek vannak benne, jobb nevű íróktól, melyeket a szülők is élvezettel olvassathatják. Mint megyei (losonci) irodalmi terméket, különösen figyelmébe ajánljuk vármegyénk közönségének. — A „Hivatalos Hírlökben” az áll róla: „A Perez-Sándor, los. állami gyak. isk. tanító által kitűnően szerkesztett „Nevelés” című pedagógiai folyóirat minden tanügybarátnak, különösen a tanintézetek vezetőinek melegen ajánlom. Komjáthy, kir. tanfelügyelő.

Iskolai gondozás. A b-gyarmati állami elemi iskolához kinevezett iskolai gondnokként névsora a következő: elnök: Pajor István, tagok: Baintner Arnold, Dr. Heks József, Molnár József, Szuk Lajos és Satrianyavszky Géza.

A balassa-gyarmati tornacsopót, alapszabályos a helygyminisztér ur által látalmazva lekerkeztek és így a szervező bizottság az alakuló közgyűlés egybehívása vegett az intézkedéseket legközelebb megteszi. Oly fontos, s a nemzeti erő erősítése szempontjából oly felelős a szék-

séges ez intézmény, miszerint nem kétkedünk abban, hogy létrejöttét városunk minden jó magyar intelligens polgára és a fiatalság is készséggel fogja felkarolni. A jó példadást természetesen felülről várjuk s hisszük is, hogy fölfevésünkben csalódnai nem fogunk.

A városunk javára a dalegylet által rendezendő ének-, zenés szavalati estély május hó 12-én, szombati napon fog a színházban megtartatni; a mult számunkban már közölt műdarabokon kívül: Konty József Király fogás című operettjének „Szerelemi kettős” című igen érdekes daltjele fog előadásra kerülni Kubányi Mariska k. a. és Schmidt Gyula úr által.

Tűzesetek. A mult hét folyamában a közel vidéken is több tüzeset volt; így Patvarczról kedden délután nagy füstfelleg jellelte a veszélyt, s városi derék tűzoltóink nem késtek az első jel magadása után jól felszerelt foparancsnokuk ifj. Schultz Lajos vezénylete alatt segítségül menni a szomszédoknak, s bár a nagy szél által elősegített égés 7 házat és 2 gazdasági épületet gyorsan elpusztított, de hogy a vesz elem mégis korlátozást nyert az csakis tűzoltóinknak köszönhető. Az erős munka délután 5 óráig tartott.

A ludányi községért Krúdy Bertalan lemondásával üressébe jöven, oda Rosznáky István helyettesített Baros Árpád fűszolgabíró által. Rosznáky, mint igen jó törekvő, munkás és szolid fiatal ember a csoportosztatlan bizalmat bírja, s őt Pejacevich Arthur gróf úr is, mint ludányi nagybirtokos támogatja.

Pályázati híradás. A megyebeli gyümölcsfajtenyésztés előmozdítása céljából, a „nógrádmegyei gazdasági egyesület” 6 egyenkint: 25—25 frt összesen: 150 frtot levő jutalomdíjat tűzött ki oly községi faiskola kezelők részére, a kik a községi faiskolák berendezése, fenntartása, a nemesebb gyümölcsfajok szaporítása, s azok terjesztésében sikert tudnak felmutatni. Felhivatnak emellegva, mindazon községi faiskolakezelők, a kik szorgos munkálkodásuk által, a kezelésük alatt levő községi faiskoláknak, a kívánalmaknak megfelelő berendezését eszközölték, hogy pályázataikat, a kezelésük alatt levő faiskolák tervének a tenyésztett fajok, a meglevő, s már elhelyezett ojtványok számának pontos, fütteltérlemli kimutatásának csatolása mellett, az egyesület titkári hivatalához f. évi Ápril hó végéig benyújtani el ne mulasszák. Kelt B.-Gyarmaton, 1888. évi Ápril hó 12-én. Fáy Árpád, községi elöládó e. titkár.

A balassa-gyarmati társaság alakuló közgyűlését jövő vasárnap ápril 29-én d. u. 2 órakor fogja a város-ház tanácstermében megtartani.

Lászlóknak ápril 14-től elegge szép, tavaszias volt; az első két nap ugyan némi szél is uralkodott, s a hajnalok általán igen fővősek, de a nappalok ápril 16—20-ig verőfényes intenzív melegét árasztottak a hosszú kemény tél folytán csak későn ebredő egész természetre. Tegnap szombaton borulttá lón az idő s keveset esett is.

Furcsa párbaj. Nyitrai történt, hogy bizonyos Neumann Henrik szabó-mestert testi sértés miatt 100 frt pénzbírságra ítélték az ottani kir. járásbírósnál. Marasztalt a jegyzőkönyv aláírása után az illető albirótól lakását tudakolta, hogy az ítélet miatt párbajra hívassa. Eltekintve a szándék és magaviselet helytelenségétől, hogy valaki egy bírót hivatalos eljárása közben intimidálni akar, bizonytal azít hitte a szabó-mester úr, hogy fegyverőt öllöt, vagy rőföt választhat.

Felhívás községi mentő vásárlásra. A „nógrádmegyei gazdasági egyesület” a megyebeli lötenyésztes emelése érdekében, a folyó évben 5 oly községi, a melyek az állami mentőtelepekről ohajtanak községi mentő vásárolni: egyenkint 50—50 frtal fogja segélyezni. Felhivatnak emellegva, mindazon községi, a melyek a gazdasági egyesület közvetítése útján kívánnak mentőlovakat beszerezni, s ennek folytán, a megállapított segélyezésben részesülni ohajtanak, hogy a községi mentő iránti szükségleteiket az egyesület titkári hivatalánál, hova előbb jelentsek be.

Lövésár. A megyebeli lötenyésztes gazdaközönség ezenel értesítetik, hogy f. évi Ápril hó 30-án B.-Gyarmaton tartandó országos vásár alkalmából, a 6-ik honvédhuszár ezred loállományának kiegészítése céljából, lövésár fog eszközöltetni. Felhívom emellegva, a lötenyésztesgazdaközönséget, hogy a fennebb kiltett napon saját jól fel-fogott érdekében is eladásra színt, s katonai eszközokra alkalmas lovaival nemnél nagyobb számban jelenjen meg.

Horváth Danó,
teljes árkereskedő.

Eladó ház.

Balassagyarmaton a legegészségesebb magas fekvésű Teleky máskép „Úri-utczában” épült, két

telekből összesített és két külön lakásnak is használható s pár év előtt a mai modern kivfalmaknak teljesen megfelelőleg átalakított szép nagy teremzerű 6 tapetirozott szobával, konyhá, éléskamra, istálló, kocsiszin és egy kis melléképülettel is, valamint igen szép fekvésű és nagy-terjedelmű kerttel bíró Szűdy-féle ház szobadkézből eladó.

Mely ház, tekintettel arra, hogy B.-Gyarmat bizony remélhetőleg nemsokára vasúttal is fog birni, és tekintettel arra, hogy B.-Gyarmat egyike a legkiecsőbb fekvésű és vidéki városoknak s tekintettel végül, hogy a ház jövedelméhez és értékéhez képest a vételár igen mérsékelt, megvételre nemcsak helybelieknek és olyanoknak kiknek házra szükségük van, hanem más fővárosi vagy vidéki oly tőkepénzeseknek is melegen ajánlható, kik pénzeiket, jobban jövedelmhezőleg elhelyezni nem tudják.

Bővebb értesülés szereshető Tantossy Emil ügyvédnél Balassagyarmaton és a tulajdonos Gáhy Ferencz ügyvédnél Egerben.

Legfinomabb kivíteli
PALACZKSÖRÖK
csakis a
Dreher-féle
sörfűződeb 1 szilárd és pontos szállítással megrendelhető
KARNER SAMU
sörszállítónál. Pinczék és töltő raktárak
Kőbányán, Budapest mellett.
Arjegyzekek kívánatra ingyen.

Megrendelési cím
A Dreher Antal-féle kivíteli palaczkászor
Dietrich és Gottschlig
BUDAPEST
vagy
DREHER ANTAL
KÖBÁNYA.
Csakis teljesen letelepedett, tehát tőkörtizta kivít li sör szőthűdése folyton friss ávegőtöltésben, a minőség hemisítlan volta mellett keserőség vállaltatik.
Nagybanli fogynasztóknak jelen'ékeny árendedmény.
Arjegyzekek mind ufele ingyen és bérmentve.
Mintin gyakran megtörténik, hogy idegen készítményű és gyöngébb minőségű sörök „Dreher Antal kivíteli sör” cím alatt forgalomba hozatnak, a t. ez. Dreher-féle kivíteli sör fogynasztóknak a hatóságilag általmazott árgaztítmék, melyek a Dietrich és Gottschlig és Dreher Antal sör ávételén kell, hogy rajta legyen, kiváló figyel-mekbe ajánljuk.

FAIRBANKS-MÉRLEGEK

az egész világon a legtokéletesebbek elismert mérleg-szerkezetek.

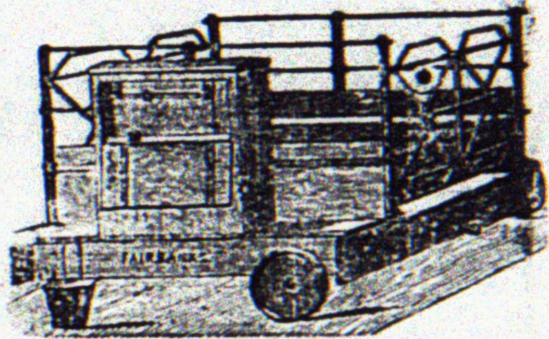
A szabadszámított Fairbanks-mérlegek százados rendszerűek, rendkívüli érzékenyek és telossúlyig vannak ellátva.
Tartó ság, pontoság és könnyű kezeléskénél fogva az összes világkiállításokon első díjat nyert legkltűbb mérlegek.
A jutányos árakban — melyek súlyokkal számított tízes mérlegek áránál nem magasabbak — a hitelesítés, csomagolás és vasútra való feladás költségei befoglalatlaknak. Gazdasági szerkezetek és csak mérlegeink, valamint mérhamérlegeink a legkedveltebb mérlegszerkezetek.

Gyártásunk állami felügyelet alatt áll.

Czim: Osztrák-magyar Fairbanks-társaság mérleg- s gépgyára John Block vezérigazgató

BUDAPEST, Andrassy út 23.

Arjegyzekekkel és felvilágosítással szolgál a központi iroda. Gyár: Ujpest — k.-Megyer.

Magyar gőzcseplő-készletek

GŐZMOZGONYYOK
2, 2 1/2, 3, 4, 6, 8 lóerőre.
Gőzcseplőgépek
fa- és vaskeretű, verőléczes vagy szeges dobbal, legújabb, legerősebb szerkezet, legnagyobb munkaképesség mellett.
Olcsó árak és előnyös feltételek.
Arjegyzekek kívánatra.
GROSSMANN s RAUSCHENBACH
első magyar gazdasági gépgyára
Budapest, külső vározi út 7. szám.

Balassa-Gyarmaton Tábor utczában levő Galgóczy-féle házban egy 3 szobából és szükséges mellék helyiségekkel álló lakás, ugyszint egy istálló és egy nagy kert hasznosbérbe kiadó. — Értekezhetni az alulírottánál.
ELHENICZKY FLÓRIS.

MINDENKI
tisztességes módon minden-nemű törvényes
SORSJEGYEKNEK
részletre való eladása által évenként legalább 1200 frt keresetre tehet szert. Tudakozódások Fuchs II. váltóháza Budapestben Dorottya-utca 9. sz. intézendők.

Gáhy Ferencz,
ügyvéd.

Özyegy Szűdy-féle ház eladására nézve, közzé tett hirdetésre vonatkozólag, a venni szándékozókat értesitem, hogy az adás-vételre nézve magukat alulírt EGERBEN lakó végrendeleti örökösök közvetlenül is tehetik érintkezésbe.

Gáhy Ferencz,
ügyvéd.

FEHER MIKLÓS
a m. kir. államvasutak gépgyára vizerőgőke és több kiváló gazd. gépgyár képviselője,
Budapest, üllői út 25. sz. Köztelek.
Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyarában készült, tűzveszélyt elláritó szikrafogóval ellátott és fa-, szén- vagy szalmatüzelésre berendezett
6, 8 és 10 lóerejű loocomobilokat,
melyeknél a nagy tűzszekrény folytán tüzelő anyagban nagy megtakarítás eredményeztetik; az ugyanazon gyárban készült, felölmláhtlan munkaképességű

48", 54", és 60" széles vaskeretű gőzcseplő-gépeket,

két szob s kiváló fontosságú szerk utastáccsal, és pedig:
a) az új, maguk k. sz. negyesszög lyukat beáru s rostélyzat alakjában egymárral illesztett keményfa rútlacokból alkotott tőrkörösta, mely által a tőrkben 180 szor kevesebb sztem megv vesszendő.
b) a meghosszabbított rútlac-szálak, mely a szalmának egy második kiterjedését okozkúli s m. által a szalma közt 2 és fél-szor kevesebb mag-morad vész, mint az eddig ismert legjobb gőzcseplőgépeknél, mely eredmények a m. órári és kassai kísérleti állomások a tal számszerűleg hivatalosan konstataltattak. Azonk. út ajánlom
2, 2 1/2, 3, 3, és 4 lóerejű loocomobiljaimat
hosszúak tartozó páncszelvényes cséplőgépekkel, valamint minimális fűtőanyag-cseplőgépekkel. Hollingsworth-szén-gereblyéket fűtőszállítónat arjegyzekeket és minden egyéb legjobbaknak bizonyult és szolid szerkezetű mezőgazdasági gépeket szállított árak mellett. Arjegyzekek ingyen és bérmentve.